

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 175 (186)

Olsztyn, piątek 2 sierpnia 1946 r.

Rok II

My a Paryż

Jedną z najcięższych bodaj plag naszego społeczeństwa jest plotka, która, szerząc się z podziwu godną szybkością, zaciemnia nasz pogląd zarówno na sprawy małe, jak i wielkie, przedstawiając nam rzeczywistość w krzywym zwierciadle szeptanych «nowinek».

Wielekroć już na tym miejscu przygwoździaliśmy głupią lub złośliwą plotkę, mniej lub bardziej szkodliwą. Dziś pragniemy zwrócić uwagę na jedną jeszcze plotkę, która posiada wszystkie cechy epidemicznie szerzącego się głupstwa.

Tym razem chodzi o Konferencję Pokojową, która rozpoczęła swoje obrady w Paryżu.

Dookoła tej konferencji szerzy się u nas cała masa pogłosek i przewidywań, najoczywiej wyssanych z palca, bowiem wynikających z błędnego przeświadczenia, że obradująca w Paryżu Konferencja Pokojowa ma rozstrzygnąć sprawy niemieckie, a m. in. sprawę powojennych granic niemieckich.

Przeświadczenie o takich właśnie zadaniach konferencji paryskiej może mieć swoje źródło albo w świadomym fałszowaniu prawdy, albo w niezrozumiałej wprost ignorancji w sprawach polityki międzynarodowej.

Bowiem Konferencja Pokojowa w Paryżu została zwołana w jasno określonym celu ustalenia i przyjęcia traktatów pokojowych wyłącznie w stosunku do b. sojuszników Niemiec, tak zw. „satelitów“, a więc: Włoch, Węgier, Rumunii, Bułgarii i Finlandii.

WI M.

Jedna była walka - jeden wrog

Uroczystości warszawskie w II rocznicę Powstania

Warszawa 28 (PAP). W drugą rocznicę powstania warszawskiego wczesnym rankiem Sam. Bat. Honorowy Miasta oraz przedstawiciele ZUWZND z opaskami AK i AL na ramionach zaciągnęli warty honorowe na miejscach straceń.

Na Powązkach, na cmentarzu wojakowym, wielotysięczne rzesze złożyły hołd obrońcom Warszawy.

Przy dźwiękach marsza żałobnego delegacje partii politycznych i organizacji społecznych złożyły wieńce na płycie grobowca w Mauzoleum, poczym udały się do kwatery grobów członków AL. Uroczystości przeniesione zostały z kolei do kwatery grobów członków AK, gdzie odbyło się odsłonięcie i poświęcenie pomnika żołnierzy AK.

W godzinach popołudniowych na Czerniakowie, odbyła się uroczystość ku uczczeniu bohaterstwa ludu Warszawy.

Uroczystość rozpoczęła się odegraniem hymnu narodowego, poczym przemówili kolejno: mjr. Netzer — AK, mjr. Paszkowski — AL, mjr. Olechnowicz — w imieniu Wojska Polskiego oraz prezes Rady Narodowej m. st. Warszawy ob. Sankowski.

— Walka — mówił mjr. Olechnowicz — którą toczyliśmy na przyczółku, wyrasta do symbolu bohaterstwa i jedności narodu. Tu na ziemi, gdzie teraz stoimy, znikły wszystkie różnice organizacyjne i polityczne. Nikt nie pytał, czy jesteś z AK, z AL, czy z Wojska Polskiego. Walczyli Polacy — jedna była walka, jeden wróg.

— Niechże te ofiary — mówił przedstawiciel AK mjr. Netzer — nie pójdą na marne, niechże ta wspólnie przelana krew będzie nam drogowskazem i tak, jak łączyła w walce, niech łączy w dalszej ofiarnej pracy dla

wolnej, demokratycznej i suwerennej Polski.

Po przemówieniach, gen. Świątek dokonał odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci powstańców. Na białej płycie wyryty jest następujący napis: „W tym miejscu, w okresie od 1 sierpnia 1944 r. walczyli przeciw hordom niemieckim i ginęli za wolność Warszawy żołnierze Armii Krajowej, Armii Ludowej oraz 1-szej Armii Wojska Polskiego. Złączyła ich wspólnie przelana krew, która stała się fundamentem zmierzających, na wolności ludu opartej Ojczyzny“.

Wieczorem odbyła się uroczysta akademie w sali posiedzeń KRN.

Po odegraniu przez orkiestrę hymnu narodowego, głos zabrał komendant główny M. O. gen. Witold, który wezwał obecnych do uczczenia minutą ciszy pamięci dziesiątków tysięcy bezimiennych bojowników, poległych w walce o wolność i niepodległość Polski.

Wbrew woli emigracyjnego rządu londyńskiego — mówił gen. Witold — wbrew woli organizatorów powstania, którzy swym postępowaniem przez cały okres okupacji rozbijali jedność narodu, zwyciężyło hasło jedności, rzucane przez demokrację polską. Wspólnie przelana krew w walce o wolność i niepodległość stała się kamieniem węgielnym braterstwa bojowników.

Po nim w imieniu A. K. zabiera głos płk. Bronski, który przedstawia obrazowo atmosferę i nastroje ostatnich dni przed wybuchem powstania.

Z kolei zabiera głos płk. Szaniawski z AL. Mówca charakteryzuje postawę duchową ludności Warszawy w momencie wybuchu powstania.

Nowy gabinet belgijski

Bruksela 2.8. (PAP). Regent belgijski książę Karol powierzył misję utworzenia nowego gabinetu 75-letniemu burmistrzowi Antwerpii Camille J. Huysmansowi. Huysmans jest socjalistą.

Obawa straszliwego odwetu pohamuje narody napastnicze

Waszyngton 28 (PAP). Przewodniczący senackiej komisji do spraw wojskowych Albert B. Thomas oświadczył, że Stany Zjednoczone, jak i wszystkie inne narody posiadają środki biologiczne i chemiczne, mo-

gące spowodować głód i epidemie na wielkich połaciach ziemi.

Nowa wojna oznaczałaby koniec cywilizacji. Obawa odwetu będzie głównym hamulcem narodów agresywnych.

Przed debata merytoryczna

Konferencja Pokojowa uzgadnia sprawy proceduralne

Paryż, 2.8 (SAP). Delegat holenderski wystąpił z żądaniem, aby przedstawiciele wszystkich delegacji brali udział w opracowywaniu traktatów pokojowych, wbrew propozycji, przewidującej obecność jedynie tych państw, które przygotowały projekty traktatów oraz tych, które były w stanie wojny z danym państwem.

Poprawka holenderska w głosowaniu upadła. Przyjęto natomiast kompromisową poprawkę min. Mołotowa, który zaproponował, że opinie w komisjach mogą wyrażać wszystkie państwa, natomiast głosować jedynie bezpośrednio zainteresowane.

Paryż 2.8 (SAP). Na drugim posiedzeniu Komisji Regulaminowej, przewodniczący Spaak oznajmił, że delegacja jugosłowiańska, brazylijska i polska złożyły poprawki do projektu regulaminu konferencji, które będą poddane dyskusji.

Nową poprawkę zgłosił delegat Grecji, który żąda, by każda delegacja mogła ujawnić swój punkt widzenia na sprawy sporne przed odesłaniem traktatów do Komisji.

Delegat jugosłowiański sprzeciwia się przyjęciu poprawki greckiej, twierdząc, że jest wystarczająco dużo kwestii do omówienia.

Min. Mołotow proponuje: Konferencja może wpisać na porządek dnia, na żądanie jednej z delegacji, kwestie dotyczące traktatów pokojowych.

Delegaci czeski, kanadyjski, angielski i australijski zgadzają się na propozycję Mołotowa i rezygnują z prawa głosu. Delegacja grecka również zgadza się. Spaak oznajmia, że poprawka radziecka będzie wniesiona do pierwszego paragrafu.

Paryż 2.8 (SAP). Między delegacją czeską i węgierską w Paryżu powstała różnica zdań w sprawie transferu mniejszości węgierskiej w Słowacji do Węgier.

W kołach węgierskich oświadczone, że Węgry nie podpiszą traktatu pokojowego, jeżeli będzie on zawierał odnośną klauzulę. W kołach tych warunki traktatu uważane są za jeszcze mniej korzystne dla Węgier, niż traktat w Trianon.

Przewodniczący delegacji bułgarskiej, Kolarow, powiedział przedstawicielom prasy, że Bułgaria usiłuje uzyskać od Konferencji restytucję Tracji Zachodniej i rzeczą Bułgarii oraz odrzucenie pretensji greckich do okręgu górskiego Rhodopo.

Delegacja bułgarska twierdzi, że Bułgaria potrzebuje Tracji Zachodniej ze względu na dostęp do morza Egejskiego.

Warunki traktatu pokojowego wywołały przegniebienie we Włoszech

Rzym, 2.8 (PAP). Oficjalny komunikat włoski stwierdza, że warunki traktatu pokojowego wywarły we Włoszech przegniebiające wrażenie.

Komunikat podkreśla, że poza ciężkimi stratami terytorialnymi traktat pokojowy skazuje Włochy na całkowitą niemożność obrony oraz narzuca klauzule gospodarcze, co do których Włosi nie mieli ani rzędu sposobności wypowiedzenia się.

Zadanie odszkodowań od Włoch nie zostało zrównoważone przez uznanie roszczeń włoskich wobec Niemiec. Komunikat stwierdza, że rząd włoski wezwał delegację włoską na konferencję pokojową, by dołożyła wszelkich starań dla złagodzenia warunków, powołując się na usługi oddane przez Włochy w wojnie przeciwko Niemcom.

Narod Polski nigdy nie zapomni ofiarności i bohaterstwa powstańców warszawskich

Prezydent KRN ob. Bierut, udzielił na prośbę redakcji „Rzeczypospolitej” wywiadu na temat powstania warszawskiego, którego drugą rocznicę święciła wczoraj cała Polska. Wywiad przeprowadził red. Sachnowski.

— Panie Prezydencie, czy po upływie dwóch lat od pamiętnego sierpnia 1944 pogląd Pana na sprawę powstania warszawskiego różni się od opinii, jaką miał Pan o nim wówczas, gdy dopiero dogasały zgliszczą Warszawy?

— W tej chwili jeszcze wyraźniej, niż przed dwoma laty, widać, że powstanie wywołane było przede wszystkim, że było podjęte w niewłaściwym momencie, że z góry skazane było na przegraną. W owym czasie, jak wiadomo, Armia Czerwona spod Witebska, Mohylowa, Homla, na całym froncie ukraińskim, pędziła Niemców aż nad Wisłę. Ale każdy, choć trochę orientujący się w akcji wojennej, zdawał sobie sprawę, że na Wisłę Niemcy spodziewali się znaleźć czasowe oparcie, że nacierająca Armia Czerwona oderwała się od swych baz wyjściowych o z górą 500 km, że pochód zwycięskich wojsk musi się zatrzymać w oczekiwaniu na swe podstawowe bazy zaopatrzeniowe. Wiadomo było, że miasto stojące na wysokim brzegu, po przeciwnej stronie Wisły, stanowi dogodną i nieprzystępną fortecę, której niepodobna zdobyć atakiem czołowym. Aby zdobyć Warszawę, trzeba było głębokiego skrzydłowego obejścia; obejście takie uwarunkowane było sforsowaniem Wisły na szerokim odcinku od południa i od północy. W taki właśnie sposób Warszawa została rzeczywiście wyzwolona w kilka miesięcy później, gdy Armia Czerwona zakończyła przygotowania do nowej, potężnej ofensywy, w wyniku której odzyskała wolność cała Polska.

— Jaka jest opinia Pana Prezydenta o postawie ludności Warszawy w okresie powstania?

— W powstaniu warszawskim ujawnił się w pełni posunięty do ostatnich granic patriotyzm ludu Warszawy, jego bezgraniczna gotowość,

zwłaszcza młodzieży warszawskiej, do walki i ofiar na rzecz ojczyzny. Na szczególnie podkreślenie zasługuje moment zjednoczenia całej ludności Warszawy w walce z wrogiem. Brali w niej udział wszyscy bez względu na środowisko, przynależność polityczną czy partyjną. Poczucie jedności w tym okresie okazało się tak silne, że wszelkie podziały dokonywane sztucznie przez kierownictwo polityczne zostały obalone, stały się nieistotne. Więzią, która łączyła wszystkich biorących udział w zmaganiach z okupantem—a uczestniczyła w nich w ten czy w inny sposób cała ludność Warszawy—było poczucie konieczności pobicia wroga.

— Był okres, gdy czyniło się różnice pomiędzy uczestnikami powstania w zależności od nazwy formacji, w jakiej walczyli?

Bohaterstwo i ofiarnością wszystkich walczących i ginących za Polskę były jednakowe, niezależnie od tego, czy bili się oni w szeregach AL, AK, PAL czy innej formacji wojskowej. Równą odwagę i determinację, równą zdolność do poświęceń, co żołnierze powstańcy, wykazała cała ludność Warszawy, wszyscy, którzy w najstraszliwszych warunkach nie wahali się wejść do walki, bić się z wrogiem, wykazując niezmożoną wytrwałość i upór. Nie może być tu mowy o żadnym podziale, o większej czy mniejszej ofierze, skoro wspólną wszystkim ceną, którą przyszło płacić za udział w powstaniu, było życie i krew. Wszystkich powstańców cechował wyjątkowy bohaterski romantyzm, bezprzykładowy w dziejach tej wojny. Od tej strony powstanie warszawskie wpisało do historii walk wyzwolenie kartę piękną i wspaniałą. Pokazało, do jakich szczytów dojść może zdolność Polaków do poświęceń i gotowość ich do ofiar. Tym bardziej wykorzystanie przez reakcyjnych inicjatorów powstania tych najpiękniejszych w w człowieku wartości dla celów ratowania swego bankructwa politycz-

nego zasługuje na potępienie. Wiadomo było przecież z góry, że z punktu widzenia strategicznego powstanie w momencie, w którym zostało wzniecone, jest przegrane. Jednak Bór-Komorowski decyzję powstania podjął, chcąc zyskać sobie miano bohatera kosztem hekatombi ofiar. Z pewnością nie miał do tego prawa.

— Panie Prezydencie, wspomnieliśmy o jedności, jaka łączyła wszystkich w okresie powstania. Czy obecne warunki życia i sytuacja międzynarodowa Polski nie zmuszają nas do wszczęcia wszelkich wysiłków, by osiągnąć tę pełną jedność i w pracy pokojowej?

— To poczucie jedności z tamtego okresu powstańczego tkwi nadal w sercach i umysłach Polaków. A z pewnością żyjemy w czasach, w których jest ona nie mniej nam potrzebna, niż w okresie zmagania z niemieckim najeźdźcą. Wtedy walczyło się o wolność, teraz chodzi o utrwalenie niepodległości już zdobytej. Cel jest nie mniej wielki, zadanie nie mniej ważne. Tak, jak wówczas walczyli nie zdawali sobie sprawy, że polityczną podstawą powstania była chęć stworzenia rozdziału w narodzie, tak i obecnie wielka liczba ludzi uczciwych i szczerych, nie orientujących się jednak w zagadnieniach politycznych, nie zdaje sobie sprawy, że jedność narodu w pracy nad utrwaleniem zdobytej niepodległości osiągnąć można tylko drogą, którą kroczy demokracja, a nie drogą rozgrywek i intryg podsuwanych przez obóz reakcji.

— Czy zechciałby Pan Prezydent raz jeszcze sprzeciwić swą opinią o uczestnikach warszawskiego powstania?

— Pragnę stwierdzić, że naród polski nie zapomni im nigdy ich ofiarności i bohaterstwa, a uczestników powstania, tych, których los wywiódł żywych z obłożonej Warszawy, uznać powinniśmy za najofiarniejszą część społeczeństwa, która nie żałowała ofiary krwi dla swej ojczyzny i stolicy.

Młodzi powstańcy otrzymują stypendia

Jak doniosła prasa w celu uczczenia drugiej rocznicy Powstania Warszawskiego, «Czytelnik» postanowił ufundować 10 stypendiów, każde w wysokości 5 tys. zł. miesięcznie dla młodocianych uczestników powstania, zwracając się jednocześnie do społeczeństwa o podtrzymanie i rozszerzenie tej inicjatywy.

Inicjatywę podjął Prezydent Bolesław Bierut, który w dniu wczorajszym zadeklarował 10 dalszych stypendiów.

Premier Osóbka-Morawski zadeklarował również 10 stypendiów, KOZZ 9 stypendiów, CKPPS—5 stypendiów, CKPPR—5 styp., Spółdz. Wydawn. «Wiedza»—3 styp. i Spółdz. Wyd. «Isiażki»—3 styp. (PAP).

Goście z Ukrainy w Krakowie

Kraków 2.8. (PAP) Do Krakowa przybyli przedstawiciele rządu Rep. Ukraińskiej z min. Paszczyńcem na czele.

Goście radzieccy zwiedzili zabytki miasta, w godzinach wieczornych zaś byli na przedstawieniu w Teatrze Miejskim.

Konferencja Kościoła Ewang.-Augsb.

W dniach od 5 do 7 bm. obradować będzie w Łodzi konferencja księży kościoła ewangelicko-augsburskiego RP.

Przedmiotem obrad konferencji będą różne zagadnienia, potrzeby i sprawy kościoła w nowej powojennej rzeczywistości. Przewodniczącym konferencji będzie biskup kościoła ewang.-augsb. ks. prof. dr Jan Szeruda, (PAP)

O przyszłość Palestyny

London 2.8 (obsł. wł.) Min. Morisson ogłosił, że rząd angielski wyraził gotowość do współpracy z Ameryką w rozwiązaniu problemu palestyńskiego.

Jako podstawa służyłby projekt podziału Palestyny na 4 autonomiczne prowincje: żydowską, arabską, jerozolimską i nedżabską.

MIECZYSLAW WEGROWSKI

Ofensywa mas pracujących

Objęcie władzy w odrodzonym Państwie Polskim przez obóz demokracji jest wynikiem głębokich przyczyn.

W poczuciu ogromnej większości społeczeństwa katastrofa 1939 roku utrwaliła kompromitację trzynastoletnich rządów sanacji. Rozwój wypadków w czasie wojny nieuchronnie doprowadził do bankructwa „londyńskiego” przedłużenia polityki sanacyjnej. Wielki wkład obozu demokracji w wyzwolenie Polski dał stronnictwom demokratycznym legitymację moralną do objęcia władzy w odrodzonym państwie.

Jednocześnie zacofanie gospodarcze i społeczne Polski, obnażone z całą jaskrawością przez klęskę wrześniową wysunęło nieodzowność przeprowadzenia zasadniczych reform społecznych, a to mogło być dokonane tylko przez obóz demokratyczny.

Wynik wojny: zwycięstwo sił demokratycznych i klęska ustrojów faszystowskich stworzyły warunki, sprzyjające zdobyciu przewagi dążnościom postępowym.

W nowej sytuacji powojennej uzyskanie przez Polskę najkorzystniejszych granic i warunków rozwojowych wymagało dojścia do głosu warstw ludowych, będących nosicielami nowej orientacji politycznej i programu demokratycznego.

Odbudowę państwa polskiego podjęły i dokonały siły demokratyczne. Już to samo w dużym stopniu przesądza dalszy rozwój Polski w kierunku demokracji. Na mocy dynamiki wewnętrznej Polski, reakcja nie posiada szans obalenia rządów demokratycznych, ani tym bardziej narzucenia narodowi swoich rządów.

Trwałość rządów demokratycznych w Polsce potwierdza wynik głosowania ludowego, który dał zwycięstwo demokracji i zatwierdził w akcie prawnym podstawowe założenia Polski demokratycznej.

Winy z tego zdać sobie sprawę te grupy społeczne, które nie potrafiły dotąd znaleźć właściwego miejsca w nowej Polsce i które jeszcze kołyszają się między demokracją i

reakcją. W rzeczywistości istnieją dla nich tylko dwie możliwości: albo pogodzenie się z nowym ustrojem demokratycznym, współpraca, ewentualnie rzeczowa opozycja w jego ramach, albo też stoczenie się na pozycje wojny domowej reakcyjnego podziemia.

Albo współpraca z obozem demokracji, albo też jałowa opozycja przewrotowa, mogąca liczyć tylko na wojnę domową, która i tak musiałaby się skończyć klęską reakcji. Zbrodnicze nadzieje na interwencję z zewnątrz są tylko marzeniami ściętej głowy. W istocie tylko obszarnicy i kartelownicy są zainteresowani w walce z demokracją, w próbach wywołania wojny domowej dla odzyskania solwarków, wielkich fabryk i banków.

Opozycja reakcyjno-przewrotowa może utrudniać odbudowę, może wywołać w kraju zamieszanie, ale zwyciężyć nie może. Taka opozycja nie może liczyć na żadne ustępstwa. Przeciwnie, każde podniesienie przez nią głowy musi pociągnąć za sobą ze strony demokracji ofensywę polityczną i gospodarczą.

Program rządu demokratycznego jest kompromisem między założe-

niami gospodarki społecznej, wyrażającej dążności mas pracujących i formami gospodarki kapitalistycznej. Partie robotnicze wysunęły płaszczyznę polityczną wspólną dla całej demokracji. Ale ten kompromis wymaga również kompromisu ze strony grup społecznych średnio-kapitalistycznych, zrozumienia przez nie, iż żaden kompromis nie może być jednostronny.

Grupy te nie mogą ciągnąć korzyści z kompromisu, przyjętego przez masy pracujące, nie dając nic od siebie. Ciężary odbudowy muszą być rozłożone na wszystkie klasy społeczne.

Jeżeli pewne grupy mieszczańskie, w niczym niezagrożone przez obecny ustrój gospodarczo-społeczny, włączyły się do bloku reakcyjnego 2 i 3 „nie” i usiłowały stać się pomostem do pociągnięcia nawet pewnych mniej odpornych elementów spośród mas pracujących, to wykazały przed to, iż chciałyby uchylić się całkowicie od ponoszenia należnej części ciężarów odbudowy, że dają przewodzić nad sobą najgorszym elementem spekulacyjno-pasożytniczym. Odpowiedzią na to musi być uderzenie w te elementy, co musi wywołać otrzeźwienie. (C. d. n.)

Pomysłny przebieg zniw

Szabrownictwo ludzkie ukrocone

natomiast gryzonie sieja spustoszenie

Rejestracja osob wywiezionych

Polski Związek Zachodni przeprowadza rejestrację osób, wywiezionych poza granice Państwa Polskiego. Rejestracja ma na celu wszczęcie starań o ich repatriację. Dotyczy to tylko osób polskiego pochodzenia.

Zainteresowani zechcą się zgłaszać w biurze Polskiego Związku Zachodniego w Olsztynie, ul. Stalina 32, w placówkach, powiatowych PZZ oraz w urzędach gminnych, które przeprowadzają rejestrację.

Zakończenie akcji rejestracyjnej nastąpi w dniu 1 września r. b.

Szesty numer „Echa”

Ukazał się już szesty numer „Echa” — gazetki pocztowców okręgu olsztyńskiego.

Numer prócz komunikatów oficjalnych Zarz. Okręg. zawiera szereg artykułów, poruszających zagadnienia zawodowe i aktualne oraz dział humoru „pocztowego”.

Dzisiaj wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 19.30 sztuka T. Rittnera — „W małym domku”.

Kino „Polonia”

„Francja wyzwolona”.

Kino „Mazur”

„Kwiat Miłości”

Z Teatru im. St. Jaracza

Przed otwarciem nowego sezonu

W swoim czasie ukazała się w naszym piśmie krótka notatka o objęciu przez znakomitego aktora Karola Adwentowicza kierownictwa artystycznego Teatru im. St. Jaracza w Olsztynie w zbliżającym się sezonie.

Pragnąc uzyskać bliższe informacje, udaliśmy się do zawsze uprzejmego dyr. St. Wolickiego, który udzielił wyjaśnień, dotyczących projektów programowych, obsady i zamierzeń dyrekcji.

Zgodnie z daną niegdyś zapowiedzią teatr nie zamyka swoich pod-

Nowy most pod Biskupcem

We wtorek odbyło się poświęcenie mostu, na drodze Biskupiec—Reszel, pod wsią Wengojen, odbudowanego przez Powiatowy Urząd Drogowy, pow. reszelskiego.

Jest to już siódmy most, oddany do użytku w pow. reszelskim.

To też słuszne były słowa wicestarosty Majdeckiego, który stwierdził na uroczystości poświęcenia mostu, iż Powiatowy Urząd Drogowy dobrze wykonuje swą pracę, której wyniki przedstawia co pewien czas w postaci oddania nowych mostów lub dróg do użytku publicznego.

Prace nad odbudową następnego mostu na drodze Biskupiec—Olsztyn już się rozpoczęły. (m. k.)

Pod przewodnictwem Komisarza Olsztyńskiej Izby Rolniczej inż. E. Szymanskiemu odbył się Zjazd Kierowników Pow. Biur Rolnych z udziałem Woj. Komisji do Akcji Zniwnej w składzie przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego, WRN, Zw. Samopomocy Chłopskiej, „Społem”, Zarządu Nieruch. Ziemi, PPT i MR i in. instytucji.

Zbiory zboż

Kierownicy Pow. Biur Rolnych, którzy są jednocześnie powiatowymi inspektorami Akcji Zniwnej, złożyli sprawozdania z przebiegu odbywających się zniw. Relacje ich dość zgodne stwierdzają pomysłny i planowy przebieg kampanii, która ze względu na dużą rozpiętość okresu siewów wiosennych przeciągnie się niewątpliwie do końca sierpnia.

Dotąd w większości powiatów zakończono zbiór ozimin żyta i pszenicy. Na terenie całego województwa sprzątnięto około 90 proc. ozimin, z czego zwieziono do spichrzy 50 proc.

Sprzątanie zbóż jarych dopiero się rozpoczyna.

Plaga band szabrowniczych, które do niedawna jeszcze próbowały zbierać zboża, których nie zasiały, została prawie całkowicie opanowana. Sporadycznie występujące wypadki są likwidowane przez miejscowe czynniki bezpieczeństwa.

Zbiory w różnych miejscach są oceniane bardzo różnie od 2 do powyżej 10 q z ha. Średnio zbiory

tegoroczne nie przewyższą 6 q z ha.

Stan okopowych i strączkowych

Stan plantacji ziemniaczanych, dzięki sprzyjającej pogodzie, jest dość dobry. Spodziewane zbiory wyniosą średnio około 90 q z ha.

Gorzej przedstawiają się plantacje buraczane. Podobnie, jak i w całej Polsce, urodzaj buraków w tym roku będzie słabszy, niż w r. ub. Nie mniej jednak ogólne zbiory będą prawdopodobnie wyższe z powodu znacznie większego obszaru, objętego plantacjami buraków cukrowych.

Strączkowe wypadły naogół słabo, Nieco lepsze są mieszanki. Len — średni.

Gryzonie i osty.

Placówki administracji rolniczej na

terenie województwa donoszą o występującej nierównomiernie pladze gryzoni. Największe nasilenie tej plagi daje się zauważyć w powiatach północnych i zachodnich.

Walka z gryzoniami napotyka na wielkie trudności głównie z powodu zniw, z braku trutek i szczepionek tyfusu.

W związku z tym czynniki administracji rolnej starają się przyspieszyć akcję omłotów, celem zabezpieczenia ziarna od zniszczenia.

Po skonczeniu zbiorów zajdzie również potrzeba podjęcia systematycznej walki z zachwaszczającymi pola ostami, która wymaga bardzo starannej uprawy roli. (El)

CHYSTOSC TO ZDROWIE!

Stygmatem serdecznej krwi

znaczone tygodnie, dni i godziny

Wczorajsze nabożeństwo w 11 rocznicę Powstania

— Nie z gromkich okrzyków chwalebnych, nie z radości i wesela szczęśliwego ludu, ale z łez i krwi, z męki i ukochania wyrosła wielka chwała bohaterów Powstania Warszawskiego.

— Naród cały z drżeniem serca, z zapartym oddechem słuchał dalekiego echa tej niesłychanej tragedii, jaka

przeżywała krwawiąca, najukochańsza stolica.

— Stygmatem serdecznej krwi są znaczone tygodnie, dni i godziny bohaterskiej walki.

— Powstanie skoczyło się klęską i zagładą miasta, ale pamięć jego bohaterów trwa i trwać będzie — dopokąd Polacy będą na ziemi.

Tymi słowy przemawiał ks. Kałiński, kaznodzieja wczorajszego uroczystego nabożeństwa żałobnego w katedrze olsztyńskiej ku uczczeniu drugiej rocznicy powstania warszawskiego.

Liczne rzesze społeczeństwa olsztyńskiego, zwłaszcza ci, którzy z męczeńskiej stolicy przybyli na ziemię warmińska, wypełniały kościół.

Przed stawiciele władz na czele z wojewodą dr. Z. Roblem i dowódcą dywizji gen. bryg. K. Kontymem zasiedli w stallach.

Poczty sztandarowe organizacji zatrzymały się przed symbolicznym katafalkiem.

Uroczysta „Liberia” i śpiew „Salve Regina” zakończyły smutną uroczystość, poświęconą dniom, znaczonej stygmatem serdecznej krwi, Z. A.

Wojewódzki Komitet Polskiej Partii Socjalistycznej poszukuje i zatrudni natychmiast: jedną siłę biurową ze znajomością buchalterii, jedną siłę biurową ze znajomością maszynopisania oraz gonca. Zgłaszać się prosimy z podaniami i życiorysem do Wojewódzkiego Komitetu P. P. S. Pl. Wolności 2/3 II piętro. 1320-3

Karty aprowizacyjne dla niemowląt

Na skutek zarządzenia Woj. Wydz. Apr. rozprowadzane są dla dzieci w wieku do 1 roku dodatkowe karty aprowizacyjne D1, na które będą wydawane: słodkie mleko kondensowane, cukier i czekolada, (l)

Wobec żywego zainteresowania w sferach sportu, sprawa hali gimnastycznej przy ul. Kosciuszki, która wedle planów przebudowy tego gmachu dla Urzędu Wojewódzkiego ma być przerobiona na salę konferencyjną — zwróciliśmy się do dyr. Woj. Urzędu WF i PW kpt. Giedgowda, prosząc o wyjaśnienia.

— Kiedy Woj. Urząd WF i PW zwrócił uwagę na halę gimnastyczną w gmachu przy ul. Mrongowiusza róg Kosciuszki?

— Woj. Urząd WF i PW rozpoczął swą pracę na terenie Olsztyna 21 maja r. Jednakże o istnieniu hali wiedziałem już jesienią 1945 r. od przebywającego tu mgr. Kosmana.

Już wówczas zwracały się miejscowe kluby sportowe KKS i KS „Spółem“ do Kuratorium, jako prawego spadkobiercy tego obiektu, o zezwolenie na celowe wykorzystanie hali. Był nawet spór, dlaczego KKS, a nie KS „Spółem“ otrzymało tytuł dzierżawcy.

Wczesną wiosną, z braku kredytów KKS nie mógł przystąpić do remontu hali i wówczas to harcerze zwrócili się do Kuratorium o przydział tego obiektu, co też otrzymali. Halę wyprzeczono, zabito drzwi i okna i zabezpieczono od dalszej dewastacji. To też, znając powyższe fakty, byłem pewien, że hala prawnie należy do Ministerstwa Oświaty (Kuratorium) w myśl zarządzeń Min. Adm. Publ.

Dopiero w czerwcu dowiedziałem się o zamiarach przebudowy przez Wojewódzki Urząd całego obiektu, o czym zresztą Kuratorium oficjalnie nie wie do dnia dzisiejszego.

— Co przedsięwziął Urząd Wojew. WF i PW w celu uzyskania tej hali?

— W celu odzyskania hali było pismo prywatne dyr. PÜWF i PW inżyniera T. Kuchara do ob. Wojewody dr. Robla, które było załatwione odmownie. Wobec tego na zebraniu Wojew. Rady WF i PW w dniu 1 ub.m. referując odmowę odnośnie utrzymania hali dla celów WF na wniosek przedstawiciela WRN otrzymałem upoważnienie wystąpienia z wnioskiem do WRN cofnięcia projektu przebudowy hali na Urząd Wojewódzki, a przekazania jej do wykorzystania dla celów WF.

— Wiadomym mi jest, że Wojew. RN na swym posiedzeniu, rozpatrując wniesiony przeze mnie wniosek, przekazała go do dalszego urzędowania Komisji Kulturalno-Oświatowej WRN, która po zbadaniu faktycznego stanu rzeczy, wysunęła projekt dla Prezydium WRN powołania Komisji Rzeczoznawców.

— Jak przedstawia się sprawa w obecnej chwili?

— W moim mniemaniu losy hali są obecnie w ręku rzeczoznawców. Inż. architektki miejscowi, jak również reprezentanci Centralnego Urzędu Planowania, oraz specjaliści budowy terenów sportowych z PUWF i PW,

Hala gimnastyczna czy sala konferencyjna

tworzący Komisję, powołaną przez Prezydium WRN — mają w dniu dzisiejszym wydać sąd fachowy o celowości przebudowy, lub remontu hali dla celów WF.

— Wyniku nie przesądzam, natomiast będę miał czyste oblicze wobec przełożonych i rzeczoznawców, że wyczerpałem wszelkie możliwe środki, ażeby uzyskać halę dla potrzeb podniesienia stanu kultury fizycznej społeczeństwa wojew. olsztyńskiego.

— Jakim celem miałyby służyć hala gimnastyczna?

— Hala gimnastyczna ma służyć celom, dla których została wybudowana, a przeznaczoną jest w moich projektach na Wojew. Ośrodek WF, gdzie będą się szkolić w czasie zimy kadry pionierów kultury fizycznej oraz dla młodzieży miasta Olsztyna.

— Nie mając prawa nawet myśleć negować potrzeb własnego gmachu

dla Urzędu Wojewódzkiego — konczy kpt. Giedgowd — z tytułu pełnionych obowiązków szukałem innego rozwiązania, prosząc ob. Kuratora o wspólne tymczasowe wykorzystywanie posiadanych przez szkoły sal gimnastycznych. Ob. Kurator nie mógł jednak zadość uczynić moim prośbom ze względów zasadniczych. (w)

PIERWSZA ŁÓDZKA FABRYKA SWIEC Konrada Adlera

Łódź, Piotrkowska 85, tel. 105-91

Poleca świece kocielne, domowe ozdobne w różnych gatunkach. Pasty do obuwia, podłóg, farbki do białizny Prowincja za zaliczeniem. 1155-3

UNIEWAŻNIAM zagubioną książeczkę wojskową, wydaną przez Kom. Wojenną Kurzany pow. Brzeżany, na nazwisko Jarczycki Jakub. 1324

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Powiatowe Pisz, na nazwisko Rajman Elżbieta. 1325

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty, kartę rejestracyjną, wydaną przez R. K. U. Szczecin, zaświadczenie o zwolnieniu z obozu jeńców, wydane w Warszawie, na nazwisko Jachowicz Henryk ur. 15.2.1924 r. 1326

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyn, na nazwisko Humel Maria. 1327

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez R. K. U. Brodnica, dowód osobisty oraz zaświadczenie nazwisko Igliński Jan. 1328

OKRĘTKOWĄ maszynę, nową lub mało używaną kupię natychmiast, Olsztyn, ul. Kosciuszki 26 m. 5. 1329

Ogłoszenie

Urząd Wojewódzki Olsztyński podaje do publicznej wiadomości, że decyzją Ob. Wojewody Olsztyńskiego z dnia 13.7.1946 r. L. dz. 11468/1140/Adm/46/3 Józefowi - Stanisławowi Mykietukowi, urodz. dn. 24 stycznia 1911 r. w Szczucinie pow. dąbrowskiego, woj. krakowskiego, synowi Mikołaja i Emilii z Aschenbrennerów oraz żonie jego Marii-Helenie z d. Migocka i dzieciom ich Zofii-Kazimierze i Barbarze, zamieszkałym w Olsztynie przy ul. Orkana 17 zezwolono na zmianę nazwiska rodzowego „Mykietuk“ na nazwisko „Mirecki“. 1322

URZĄD WOJEWÓDZKI OLSZTYŃSKI
Wydział Apropowizacji i Handlu
Olsztyn

Obwieszczenie

Karty zaopatrzenia rzeczywiste na miesiąc wrzesień wydane zostaną bez kart wymiennych na miesiąc październik b. r.

Karty wymienne na m-c październik wydane będą we wrześniu przez urzędy meldunkowe na podstawie wciągnięcia uprawnionych do kartoteki B-10.

Terminy rozdziału rzeczywistych kart zaopatrzenia na miesiąc wrzesień bież. roku.

I. Wydawanie kart zaopatrzenia rzeczywistych na m-c wrzesień przez instytucje, zakłady pracy, organizacje zawodowe oraz Miejskie Urzędy Obwodowe winno być ukonczone do dnia 15 sierpnia r. b.

II. Rejestracja główna kart zaopatrzenia rzeczywistych w sklepach rozdz. winna być ukonczona do dnia 17 sierpnia b. r.

Rzeczywiste karty zaopatrzenia na m-c wrzesień uprawnieni otrzymają zgodnie z instrukcją wzamian za złożone potwierdzone karty wymienne „W“ na tenże miesiąc. Poczynając od m-ca września wydawane będą dla dzieci do lat 3-ich specjalne karty dodatkowe „D“, dzieci od lat 3-ich do 12 otrzymają normalne karty „D“.

Hobiety ciężarne (od 5-go mies. ciąży) oraz karmiące matki dzieci do 1 roku otrzymają karty dodatkowe „M“ na podstawie przedłożonego zaświadczenia urzędowego lekarza.

Za każdą pobraną kartę zaopatrzenia oraz za każdą pobraną kartę dodatkową „D“, „M“ i „C“ obowiązuje opłata po 1 zł.

Do podanych terminów należy się ściśle stosować.

Olsztyn, dn. 30 lipca 1946 r.
1336

Za Wojewodę
Naczelnik Wydziału Aprop. i Handlu
(-) Cmela Bronisław

OGŁOSZENIA

DRÓBNE

UNIEWAŻNIAM się zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. Ciechanów, na nazwisko Stulich Stanisław, ur. 1916 r. 1303-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną książeczkę wojskową wydaną przez R. K. U. Białystok na nazwisko Gil Michał urodz. 5.5.1915 r., kartę zameldowania oraz kartę rowerową Nr. 5757. 1310-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez R. K. U. Ciechanów, na nazwisko Jaskólski ur. 24.12.1912 r. 1314-1

P.B.P. ORBIS w Olsztynie przyjmuje zamówienia na urzędowy rozkład jazdy, który ukaże się w pierwszych dniach sierpnia. 1316-2

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty, wydany przez Zarząd gm. Szczytno, oraz zaświadczenie rejestracji wojskowej, wydane przez Zarząd gm. Szczytno, na nazwisko Witkowski Józef ur. 25.12.28r. 1317

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty wydany przez wł. niemieckie, oraz kartę rejestracyjną, wydaną przez R. K. U. Płock, na nazwisko Galecki Stanisław. 1276-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację, wydaną przez Komendę Wojewódzką Olsztyn, na nazwisko Bryłowa Irena zam. Łuzany Pionierskiego 17. 1278

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez R. K. U. Warszawa, na nazwisko Haupt Henryk, ur. 30.7.1923 r. 1208-1

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Zarząd gm. Gietrzwałd, na nazwisko Kwiatkowska Maria. 1321

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez Urząd Przemysłowo-Handlowy oraz kartę rzemieślniczą, wydaną przez Izbę Rzemieślniczą Olsztyn, na nazwisko Ciupa Andrzej, ur. 23.2.1906 r. 1322

Szczepienia ochronne

Nadzwyczajny Komisariat do Walki z Epidemiami w Województwie Olsztyńskim podaje do wiadomości, iż termin szczepień zapobiegawczych przeciw durowi brzuszemu został przesunięty na dzień 30 sierpnia 1946 r. dla osób, które obowiązku szczepień ochronnych dopełnić nie mogły.

Przypomina się, iż na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 kwietnia 1946 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 15, poz. 88) po tym terminie do szkół, zakładów naukowych, wychowawczych, jak również do pracy w urzędach, instytucjach, przedsiębiorstwach państwowych, samorządowych, oraz prywatnych przyjmowane mogą być tylko osoby, które przedstawia świadectwa o dokonanych szczepieniach przeciw durowi brzuszemu, względnie o zwolnieniu od obowiązku szczepienia.

Po upływie wyznaczonego terminu nieszczepieni będą przymusowo doprowadzeni do punktów szczepień ochronnych, oraz ukarani na podstawie wymienionego rozporządzenia (§ 11), o ile ich czyn nie jest zagrożony surowszą sankcją z mocy innych przepisów prawnych aresztem do 3 miesięcy i grzywną do 3.000-zł. lub jedną z tych kar.

Dr. Konrad Zembrzki
Nadzwyczajny Komisarz do Walki z Epidemiami,

1299-2

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 81-90 Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Gosp. Spółd.“ w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 8 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratcy otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu z przesyłkami technicznymi w poniedziałki płatne nawiązką nie wychodzi.